

debatt

Följ löne-debatten live.
www.aftonbladet.se

■ **15.00 I DAG** - *chatta* - ska lärarna få 10 000 kronor mer i månaden?
■ **16.00 I DAG** - *chatta* - reportern Mattias Sandberg svarar på frågor.

Slutsats #1:

LÖNEN MÅSTE HÖJAS

Vi granskar skolan - och ser det här

Teamet samlades första gången måndagen den 4 april.

Fyra reportrar, två fotografer, en webbredaktör, en sajtedaktör, två it-utvecklare och en projektchef.

**Vi började med en fråga:
Vad hände med världens bästa skola?**

Den svenska skola som gav Sverige toppresultat i internationella mätningar, var jämlikast i världen och erbjöd vem som helst möjligheten att bli vem som helst.

**Sådant är ovanligt i världen.
Kontakter, klasstillhörighet,**

föräldrars utbildning och familjens ekonomi avgör oftare din livslott än begåvning och ambition.

Nu rasar svenska skolan i kvaliteten i internationella undersökningar. Kommunaliseringen har gjort lärare till ett yrke med låg lön och låg status. Privatiseringen har urartat i klipp-ekonomi med riskkapitalister som ägare av svenska skolor.

Ja, det var en journalistisk sammanfattning. Relevant, vinklad och negativ.

Vi kallade först granskningen för "Skolraset". Reaktionen

blev starka. Kämpande lärare startade som motreaktion till Aftonbladets skolgranskning Twitter-nätverket Skollyftet där de utbyter positiva exempel och erfarenheter. Redan det ett konkret och bra resultat av journalistiskt arbete.

Vårt team lyssnade, backade och bytte namn till "Världens bästa skola?"

Vi ville ifrån den granskande journalistikens traditionella hemlighetsmakeri och tvärsäkerhet till öppenhet och diskussion. Våra viktigaste verktyg har varit ett öppet tips-

arkiv på webben med en blogg där vi själva och läsare har laddat upp dokument, bilder, tips och berättelser.

Projektet har hittills resulterat i 13 granskningar och avslöjanden. I dag samlar vi oss för att berätta om våra slutsatser i tre dagar.

Jan Helin

Chefredaktör ■ jan.helin@aftonbladet.se

’NU HAR VI

SLUTSATS Höj lärarlönerna

#1

■ I sex veckor har Aftonbladets öppna skolgranskning undersökt vad som hände med världens bästa skola tillsammans med er läsare.
■ I dag publicerar vi första slutsatsen.

Jenny har ett av Sveriges viktigaste jobb – det vet alla utom arbetsgivarna

Läraren Jenny Wibrell, 37, har ett av Sveriges absolut viktigaste jobb.

Tillsammans med 90 000 kollegor bär hon det tunga ansvaret att utbilda landets framtid.

För det får hon efter 12 års arbete och högskoleexamen, 26 050 kronor i månaden.

Under sex veckor har vi granskat den svenska skolan tillsammans med er läsare. Ett av huvudspåren i jakten på Världens bästa skola är lärarlönerna.

Samma nivå

Vår granskning visar:

► Svenska lärare är underbetalda internationellt. Sverige har rasat till 24:e plats av 32 jämförda länder.

► Slutet av 1960-talet låg lönerna för riksdagsledamöterna och lärarna på samma nivå. Nu tjänar riksdagsledamöterna 56 000 kronor – nästan dubbelt så mycket som en grundskolelärare.

► Lärarna har haft sämst löneutveckling i kommunerna mellan 1995 och 2010.

► Den usla löneutvecklingen har lett till att antalet sökande på lärarutbildningarna har rasat. Bara i år har antalet som sökt lärarutbildningar i första hand minskat med 14 procent.

► Dessutom visar en undersökningen att om minskningen av antalet förstahands-sökande fortsätter i

samma takt som de senaste 25 åren, kommer den sista studenten som vill bli lärare att söka in till utbildningen inför vårterminen 2028.

► Lärare är inte längre ett drömyrke – bara tre av tio unga är i dag intresserade av att jobba i skolan.

► Fyra av tio lärare har under det senaste året övervägt att byta yrke.

”Jag älskar mitt jobb”

Lärarnas förlorade status är en av de viktiga anledningarna att vi inte längre har världens bästa skola.

Frågan är: vill vi ha det så?

I dag ger 94 lärare sitt svar.

En av dem är grundskoleläraren Jenny Wibrell, 37, från Enköping, en av de 90 000 som bär det tunga ansvaret att utbilda landets framtid.

– Jag älskar mitt jobb och jag ångrar mig inte. Men det känns väldigt märkligt när personer i 20-års åldern utan utbildning går om mig i lön direkt. Nu hoppas jag att vi går ut i strejk.

Jenny Wibrell, 37
tjänar **26 050**
kronor i månaden

Mattias Sandberg
mattias.sandberg@aftonbladet.se

SLUTSATS #1 Höj lärarlönerna

PETER SVENSSON, 27

Gymnasie lärarexamen.

Lön: 24 000 kronor.

– Om inte något görs åt lönerna kommer inte några duktiga studenter söka sig till yrket.

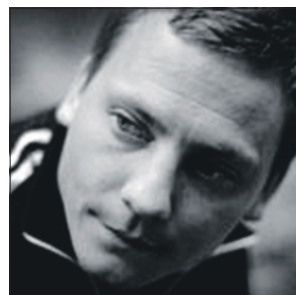

EVA ANDERSSON, 58

Examen som lågstadielärare.

Lön: 26 089 kronor.

– Yrkets status försämrats kraftigt med sämre utbildningskvalité som följd.

TOBIAS FERNSTRÖM, 30

Gymnasie lärarexamen.

Lön: 21 880 kronor.

– Jag tror att med en skälig lön kan läraryrket vara intressant för duktiga lärare – som behövs.

ÅSA ARFVIDSSON, 39

Grundskole lärarexamen 4-9 i So.

Lön: 25 000 kronor.

– Ska man orka vara en engagerad lärare så behöver man känna uppskattning i lönekuvertet.

JENNY WIBRELL, 37

Lärarexamen.

Lön: 26 050 kronor.

– Lönen är ett självklart kvitto på att den insats vi gör är värd något.

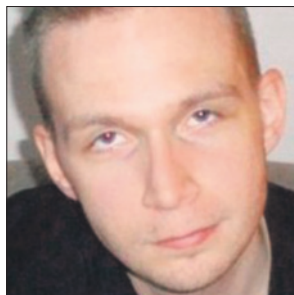

MAY LAUNY, 42

Lärare och specialpedagog.

Lön: 23 000 kronor.

– När utbildning premieras lönmässigt ökas viljan att öka den egna kompetensen.

PÅL ERICSSON, 26

Examen: Gymnasie lärare.

Lön: 24 500 kronor.

– Varför utbilda sig under fem år och få sämre lön än de utan utbildning som jobbar i handeln?

SVANTE HAGGREN, 57

Ämneslärare. 27 år i yrket.

Lön: 33 000 kronor.

– Lönen är viktig för att locka nya studenter att vidareutbilda sig till lärare.

SUSANNA SJÖDÉN, 40

Högstadielärare svenska, engelska.

Lön: 29 060 kronor.

– Vi är viktiga personer för många elever och deras föräldrar.

MIA AUSTA RÅDSTRÖM, 47

Grundskole lärare årskurs 4-9.

Lön: 30 000 kronor.

– Snittlönen ligger på 26 000 kronor efter 20-30 år. Det lockar inte toppstudenter.

KERSTIN TORSTENSSON, 61

Gymnasie lärare i ekonomiska ämnen.

Lön: 31 114 kronor.

– En av mina studenter sa att det vore kul att bli mattelärare. Men det finns ju inte med den lönen!

RONNIE JOHANSSON, 35

Examen: Gymnasie lärarutbildning.

Lön: 26 000 kronor.

– Lönerna måste höjas för att bäst lämpade ska vilja bli lärare och stanna kvar i yrket.

DET HÄR ÄR
AFTONBLADETS
SKOLGRANSKNING

LIVE

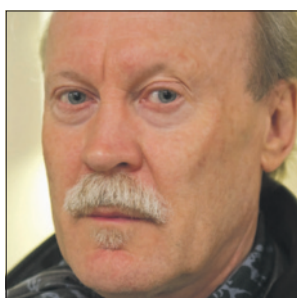
■ Under sex veckor har fyra reportrar, två fotografer, en webbredaktör, en sajtrektör, två utvecklare och en projektchef öppet granskat den svenska grundskolan tillsammans med läsarna: Vad hände med världens bästa skola? Via en specialsajt med redaktionsblogg, öppet tipsarkiv och Sveriges mest omfattande lista över samtliga grundskolor har läsarna kunnat följa varje steg i granskningen. Följ oss live: skolgranskning.aftonbladet.se

FÅTT NOG'

■ 94 LÄRARE – SÅ MYCKET TJÄNAR VI I LÖN

HANS RYHED, 50
Tvååmneslärare. 25 år i yrket.
Lön: 31 000 kronor.
– Det är ett av de viktigaste yrkena för att bygga ett bra samhälle.

HANS JOHANSSON, 62
Examen: Lärarhögskola, filkand.
Lön: 30 000 kronor.
– Lång utbildning och dålig lön. Läraryrket är viktigt för att säkerställa en välutbildad befolkning.

HANS HOLMDAHL, 61
Examen: Adjunkt högstadiet.
Lön: 29 200 kronor.
– Alla lärare är för lågt avlönade i förhållande till sin långa och kvalificerade utbildning.

GUNILLA NORMAN, 46
Examen: Ämneslärare.
Lön: 28 735 kronor.
– Oerhört viktigt att lärarna får konkurrenskraftiga löner.

GUNILLA ALMQVIST, 60
Examen: Adjunkt. 38 år i yrket.
Lön: 33 400 kronor.
– Jag känner mig inte helt missnöjd med min lön efter många år.

FREDRIK ANDERSSON, 38
Examen: Gymnasielärare.
Lön: 27 400 kronor.
– Lönen är viktig för att attrahera de bästa.

BERTIL RANTOFT, 55
Examen: Adjunkt. 31 år i yrket.
Lön: 34 800 kronor.
– En bra lärare ska ha bra lön och löneutveckling under hela sin yrkestid.

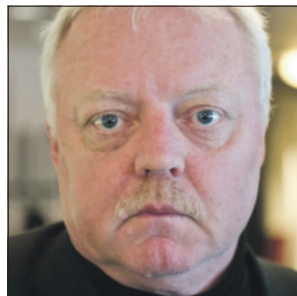
ANDERS CARLSSON, 50
Gymnasielärare.
Lön: 30 000 kronor.
– Skolan är beroende av att de bästa söker sig till lärarutbildningen, framtiden finns i skolan.

HÅKAN SVENSSON, 54
Gymnastik- och Idrottshögskolan.
Lön: 32 500 kronor.
– Få rätt studenter till lärarutbildningarna. Sverige har låga löner internationellt sett.

CHARLIE HEINPALU, 60
Examen: Adjunkt. 30 år i yrket.
Lön: 30 000 kronor.
– Ska det finnas tillgång på kompetenta lärare måste lön och villkor förändras.

MICHAEL ANDERBERG, 57.
Examen: Idrottslärare.
Lön: 32 000 kronor.
– Sverige måste ligga i framkant i utbildningshänseende. Därför måste de bästa bli lärare.

LENNART BILLBERG, 58
Examen: Adjunkt, gymnasielärare.
Lön: 33 000 kronor.
– Vi måste få duktiga ungdomar att söka till lärarhögskolan.

LARS BLOMQVIST, 58
Examen: gymnasielärare.
Lön: 31 500 kronor
– För att få de klokaste och mest kreativa att bli lärare.

KARINA BJÖRK, 46
Examen: Grundskolelärare.
Lön: 27 400.
– Det måste bli attraktivt att vara lärare.

KARIN BÄCKSTEDT, 55
Examen: Lågstadie lärarexamen.
Lön: 33 400 kronor.
– Ska de bästa söka lärarutbildningar måste lärarlönerna höjas.

HENRIK FRIBERG, 46
Ämneslärare.
Lön: 29 900 kronor.
– Man kan inte få en bra skola om man inte ger lärare som gör det viktigaste jobbet en bra lön.

PER ERIK GUSTAFSSON, 62
Utbildad lärare.
Lön: 30 610 kronor.
– Lärarlönen är helt avgörande för kvaliteten på de som söker sig till läraryrket.

MIKAEL LEVANDER, 38
Grundskollärarexamen.
Lön: 25 300 kronor.
– Vi får inte in de mest lämpade på lärarutbildningen på grund av den låga lönen.

CARINA LUND, 40
Examen: Grundskolelärare.
Lön: 26 600 kronor.
– För att jag som lärare ska kunna betala mina studielågor och leva på min lön.

THOMMY BERGSTRÖM, 63
Adjunkt, Fil kand och lärarhögskolan.
Lön: 32 500 kronor.
– För att säkra att de bästa studenterna väljer yrket för vår framtids bästa.

DUSKA JANSSON, 36
Gymnasielärare allmänna ämnen.
Lön: 27 400 kronor.
– Attraktionskraften för yrket behöver öka. Viktigt yrke vars status måste höjas.

NASTASHA FRE, 38 ÅR
Lärarexamen.
Lön: 22 500 kronor.
– Om man höjer lönen, kommer man vilja prestera mer på arbetsplatsen.

MATHIAS EWALDSSON, 30
Lärarexamen.
Lön: 22 800 kronor.
– Den låga lönen gör att bra pedagoger väljer andra jobb.

SARA SVANLUND, 39
Examen: Ämneslärare årskurs 4–9.
Lön: 27 200 kronor.
– Lönen bör motsvara ansvaret som uppdraget medför.

Delar ur Aftonbladets granskning.

Antal avslöjanden:

8

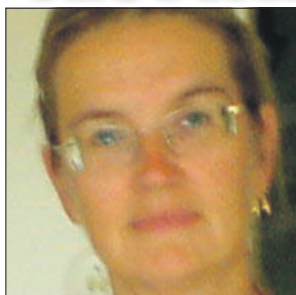
Antal granskningar:

5

'LÖNEN – PINSAM' ■ VÄND

LÖNEN

SLUTSATS #1 Høj lärarlönerna

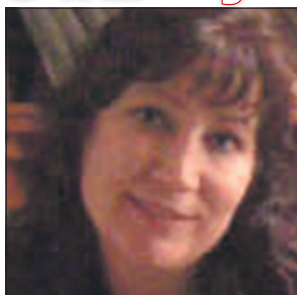

INGELA AMREN, 50

Textillärarexamen.

Lön: 27 640 kronor.

– Om jag jämför med min timlön, extrajobb, klockar in och ut, så är min lärarlön under all kritik.

MIA STRÖMSHOLM, 50

Examen: 1-7-lärare Sv So.

Lön: 24 900 kronor.

– Jag vet kunniga människor som skulle vilja bli lärare men som väljer bort det på grund av lönen.

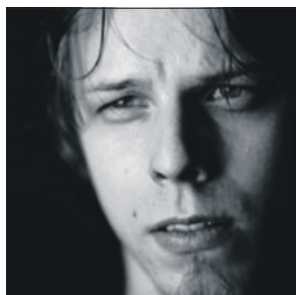

EVA S MATTSSON, 49

Lärarexamen.

Lön: 23 450 kronor.

– En bra lön skulle innebära status och respekt och att de ambitiösa duktiga studenterna väljer yrket!

DAVID JONSSON, 27

Gymnasielärarexamen.

Lön: 22 000 kronor.

– Lärarlönen är en indikator på huruvida min utbildningsinvestering anses viktig för samhället.

”
Lönen
betyder
mycket

PERCY LINDER, 56

Gick ut som slöjdlärare 1994.

Lön: 24 900 kronor.

– 1988 hade jag en lön på cirka 17 000 kronor. 1994 fick jag 14 000 kronor i Nybro kommun och flyttade sedan till Kalmar. Där fick jag en ingångslön på 12 080 kronor. Nu 2011 har jag en lön på endast 24 900 kronor. Det är ingen bra löneutveckling.

CATARINA NILSSON, 47

Universitetsexamen.

Lön: 22 370 kronor.

– Jag tror att en högre lön ger mig ännu mer ork och energi att ge varje elev det de behöver.

ELLINORE ALM, 29

Lön: 27 100 kronor.

– Lärarlönerna behöver höjas för att de som är bäst lämpade ska vilja bli, och stanna kvar som, lärare.

CAROLINE SVENSSON, 32

Lärarexamen.

Lön: 21 350 kronor.

– Vi måste få en högre status på vårt yrke, och en högre lön bidrar till det.

LENA BOGREN, 50

Utbildad tidigare lärare.

Lön: 23 900 kronor.

– Lönen är pinsam att tala om. När ska kvinnliga yrken få status?

HELENA ÅBERG, 41

Examen som förskolelärare och som textillärare.

Lön: 24 500 kronor.

VANIA STRÖM, 37

Lärare lägre åldrar med språk och språkutveckling som inriktning.

Lön 21 900 kronor.

KAJSA PETERSÉN, 36

Utbildad för de högre åldrarna.

Lön: 24 850 kronor.

– Jag tror att lönen bidrar till att allt färre män blir lärare.

ANETTE NORD, 55

Förskolelärare med examen.

Lön: 24 200 kronor.

– Lönen är viktig för att få de bästa studenterna i gymnasiet att välja lärarutbildningen.

BO WAHLGREN, 55

Förskollärarexamen, bland annat.

Lön: 24 700 kronor.

– Lönen och arbetsvillkoren är helt avgörande för kvaliteten i barns och ungdomars verksamheter.

LINDA SVENSSON, 27

Lärarexamen.

Lön: 22 450 kronor.

– Lönen höjer yrkets status. Vi har ett av samhällets viktigaste arbete – det ska synas i lönekuvertet!

RASMUS HOLMBERG, 30

Musiklärare.

Lön: 22 100 kronor.

– Lönen avgör statusen och den kan locka till sig eller skrämma iväg duktiga lärare.

CATHERINE SONESSON, 42

Grundskollärarexamen.

Lön: 24 950 kronor.

– Vilken vettig människa vill bli lärare när livslönen är så usel att det inte lönar sig att läsa till det.

AGNETA ELGSTRAND, 51

Grundskollärarutbildning.

Lön: 22 000 kronor.

– Det är ju ett av de viktigaste jobben som finns, ett stort samhällsansvar.

ELIZABETH D-HAGMAN, 58

Magisterexamen i pedagogik.

Lön: 26 000 kronor.

– Jag känner människor som skulle gärna vilja arbeta med barn men lönen avskräcker dem.

THOMAS TAGESSON, 29

Lärarexamen.

Arbetsökande.

– Med tanke på de här förutsättningarna, så har jag faktiskt funderat på att lämna läraryrket.

KRISTINA NYSTRÖM, 33

Lärarexamen.

Lön: 24 000 kronor.

– För att höja läraryrkets status måste lönen höjas.

Totalt antal unika besökare senaste veckan:

308 897

Totalt antal sidvisningar senaste veckan:

1 022 550

PINSAM

94 LÄRARE – SÅ MYCKET TJÄNAR VI I LÖN

ROSITA HJALMARSSON LARSSON
Lärarexamen 140 poäng.
Lön: 23 850 kronor.
– Känner att jag har ett underbart yrke, men lönen är bara en bråkdel av vad man är värd.

JEANETTE OLSSON, 40
Tog min examen januari 1996.
Lön: 25 800 kronor.
– Eftersom jag varit sjukskriven på 25 procent länge så blir det inte många kronor kvar att leva på.

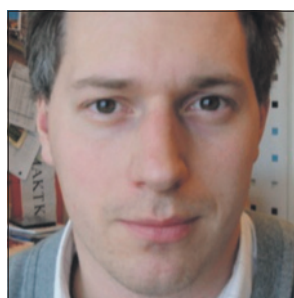
ANNA HOLMGREN, 26
Lärarexamen mot tidiga åldrar.
Lön: 21 500 kronor.

JULIA LINDHOLM, 32
Behörighet på högstadiet och gymnasiet.
Lön: 24 900 kronor.

EWA ENGDAHL, 45
Examen som förskollärare.
Lön: 24 325 kronor.
– Barnens utbildning börjar i förskolan, därför behövs uppgradering av allas löner.

JESPER HAMMARSTRÖM, 31
Lön: 22 950 kronor.
– Jag läste i den lokala tidningen att politikerna i Kalmar anser att gymnasielärarna i Kalmar har bra löner! Hur kan man uttala sig så?

TINA SEGER, 39
Utbildad SO-lärare.
Lön: 24 300 kronor.
– De låga lönerna gör att färre vill utbilda sig till lärare.

LARS OLSON, 65
Har folkskollärarexamen, speciallärarexamen.
Lön: 29 950 kronor.
– Vi är alla varandras arbetsmiljö.

JOHAN HÄGGMAN, 24
Är utbildad lärare.
Lön: 20 700 kronor.

MIKAEL BRUÉR, 34
Grundskolelärarprogrammet 4-9.
Lön: 24 300 kronor.
– Vill man ha en kompetent lärarkår går det inte att komma ifrån hur viktigt det är med en bra lön!

PER SVENSSON, 50
Har 6 års eftergymnasiella studier.
Lön: 28 300 kronor.
Om jag fortsatt jobba som rörmontör hade jag legat plus 1,3 miljoner kronor.

SUSANNE LÄRKERYD, 50
Grundskollärare åk 6-9.
Lön: 26 400 kronor.
– Lärarnas löner är skillnaden mellan kvalitet och kvantitet.

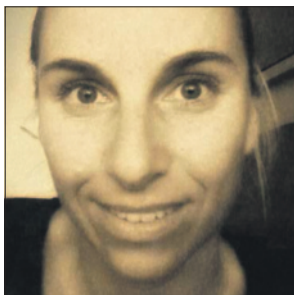
JONATHAN A MORTENSEN, 25
Utbildning i religion och engelska.
Lön: 20 500 kronor.
– Lärares löner har en stor inverkan på både status och hur pass involverad man blir i sitt yrke.

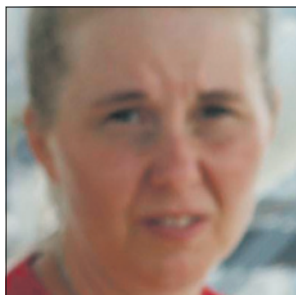
MALIN BARKMAN,
Utbildad lärare.
Lön: 23 600 kronor.
– Jag har jobbat som lärare i 8 år och tjänar 23 600 kronor.

MARIA BJURSTRÖM, 46
Gymnasielärarexamen.
Lön: 27 850 kronor.
– Jag trivs med mitt yrkesval men visst är det lite bittert att se sig distanserad i löneligan.

SOFIA KARLSSON, 36
Universitetsutbildad.
Lön: 21 075 kronor.
– Motivationen att fortsätta försvinner tyvärr. Otroligt stort slit till otroligt låg lön.

MARINA WALLER, 42
Universitetsutbildad.
Lön: 21 940 kronor.
– Jag har själv funderat på annat jobb.

CECILIA BJÄRGÖ, 41
Högskoleutbildad.
Lön: 23 000 kronor.
– Det känns tråkigt att vi i de mindre städerna har sämre lön än i storstaden.

EMELIE FORSELL, 26
Lön: 21 500 kronor.
– Jag tror att lönen är väldigt viktig för att vi ska få en bra grundskola. Man blir mer motiverad.

BOSSE SJÖSTRÖM, 51
Lön: 29 500 kronor.
– Att de bästa blir lärare är och kommer alltid att var helt avgörande för varje lands utveckling.

ANNA SUNDBERG, 39
Lön: 26 000 kronor.
– Lönen signalerar statusen på yrket så det är oerhört viktigt att få upp lönen. Det lockar dem som har ambitioner och vill utvecklas.

”
Lönen
signalerar
statusen

Totalt antal blogginlägg:

157

Mest kommenterade artikeln

394

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article12929628.ab>

Mest kommenterade blogginlägget

882

<http://skolgranskning.aftonbladet.se/blogg/rattvist/>

Antalet satta **+** i skollistan:

42 069

'VI BYGGER FRAMTIDEN'

SLUTSATS #1 Höj lärarlönerna

■ 94 LÄRARE – SÅ MYCKET TJÄNAR VI I LÖN

TOMMY MAGNUSSON, 60
Fil. kand, arbetade i 25 år.
Lön: 25 000 kronor.
– Jag slutade som lärare för sex år sedan, huvudsakligen på grund av den låga lönen.

LINDA B. PETERSSON, 32
Utbildad lärare, har arbetat i tio år.
Lön: 25 580 kronor.
– Lönen och bristen på utvecklingsmöjligheter gör nog att jag söker mig till annat i framtiden.

ULRIK BORG, 38
Magisterexamen.
Lön: 26 650 kronor.
– Nyexade lärare håller allt sämre standard, äldre lärare tappar gnistan.

TINA ROSSI, 39
Grundskolelärarexamen.
Lön: 24 552 kronor.
– Jag tror att många duktiga lärare väljer att ge upp och i stället göra något annat.

JENS CRONEMAN, 37
5 års universitetsutbildning.
Lön: 26 465 kronor.
– Det är världens roligaste jobb, men vi förtjänar mer i lön.

HÅKAN DANIELSSON, 50
6,5 års högskoleutbildning.
Lön: 29 000 kronor.
– Jag tror att de försämrade resultaten i skolan till kan tillskrivas yrkets sjunkande attraktionskraft.

ÅSA SVANTESSON, 34
Lärarexamen.
Lön: 22 925 kronor.
– Vi bygger Sveriges framtid, men får varken tillräckliga resurser eller skälig lön.

NIKLAS LARSSON, 24
Magisterexamen.
Lön: 22 700 kronor.
– Vilka unga människor med höga betyg drömmer om ett yrke med så låga löner?

MARION JEGERFALK BJÖRN, 39
Grundskollärarexamen.
Lön: 26 000 kronor.
– Jag tror att lönen verkligen är viktig, annars kommer vi inte att få pedagoger som är inspirerade.

MARINA LANDIN, 35
Utbildad grundskolelärare.
Lön: 24 100 kronor.
– Lönen är faktiskt viktig för att få en arbetare att göra sitt bästa.

FREDRIK BIRATH, 35
Fem års studier.
Lön: 28 000 kronor.
– En ökning av lönen skulle vara bra för att höja statusen.

MARCUS NORDÉN, 31
Högstadielärare, har arbetat i 3 år.
Lön: 21 500 kronor.
– Höjer man lönerna så lockar man de bästa. Då får vi mer kvalificerat folk.

LARS BILTING, 38
Utbildad grundskollärare.
Lön: 24 850 kronor.
– Det arbete jag lägger ner motiverar inte den låga lönen och jag funderar på att byta yrkesbana.

KARIM ELZEBDA, 33
Högskoleexamen.
Lön: 27 300 kronor.
– Jag tror att lönen är avgörande för hur bra skola vi får.

JOSEF LINDELL, 27
Lärarexamen.
Lön: 19 800 kronor.
– Läraryrket kommer inte tas på fullt allvar om inte yrkets status ökar.

ANNA BJÖRK, 49
Magisterexamen, har arbetat i 9 år som universitetslektor och 11 år som gymnasielektör.
Lön: 26 000 kronor.
– Om man sliter som vi så blir man besviken och sur om vi inte får den lön vi förtjänar.

Man blir sur

Totalt antal tips:

1 139 602

Antal uppladdade tips:

Antal tweets om skolgranskningen:

618
Antal kommentarer:
10 800

